

kjendte den. Jeg kan for mit Vedkommende ikke see, at man, dersom man er i Bestidelse af en Kundskab, da skal sige, jeg tager ikke Hensyn dertil. De tidligere Rigsdage have formeent, at det vel kunde lade sig gjøre at stemme over Grundlovsforandringerne, uden at kjende Fællesforsætningen, men deraf forekommer den Sætning mig dog ikke at følge, som man har villet gjøre gjældende. Det er endvidere blevet udhævet, at man ikke var berettiget til udiøret at fordømme det Udkast til Fællesforsætningen, som ikke foreligger. Jeg skal i saa Henseende gjøre opmærksom paa, at det vist er en meget extraordinair Fremgangsmaade, hvorpaa jeg neppe troer, at der gives, jeg i det Mindste erindrer ikke noget andet Exempel, at et Lovudkast er blevet bejendigtgjort, uden at Motiverne dertil ere leverede, siden den Tid da det blev vedtaget af det forrige danske Cancelli, at der til Love og Lovforslag skulde leveres Motiver, idet der endogsaa med de Lovforslag, som bleve forelagte Provindsialstænderne, altid fulgte Motiver. Jeg antager altsaa ikke, at man kan sige, at man fordømmer dette Lovforslag udiøret, da det jo beroede paa Ministeriet at give Motiver til det.

Kirke- og Underviisningsministeren: Med Hensyn til den sidste Uttring af den ærede Rigsdagsmand, der nu satte sig, troer jeg dog, at det maatte siges, selv om man misbilligede, at Motiverne ikke vare fremkomne med Fællesforsætningsudkastet, at man, hvis man strax tiltog sig en afgjørende Dom derover, havde dømt udiøret, naar der virkelig staaer Lærlighed aaben til senere at komme til Kundskab om Motiverne ved alle fornødne Oplysninger, gjennem det Ministerium, fra hvem Udkastet er udgaaet. Jeg troer imidlertid, at der vil kunne paavises ret gode Grunde, hvorfor Motiver ikke ere givne i dette Tilfælde med Hensyn til et Udkast, der jo iøvrigt heller ikke, efter hvad der tidligere er bestemt, skal forelægges til egentlig Forhandling eller Drøftelse her i Rigsdagen; og jeg troer, at man kan paavise flere Exempler, der ret vel kunne oplyse Grunden til, at noget Saadant ikke er skeet; det var saaledes f. Ex. Tilfældet med

Udkastet til Danmarks Riges Grundlov, at den egentlige Motivering heller ikke blev givet dertil. Naar der er Udset til fuldstændig at faae alle de Oplysninger, som man maatte attraae med Hensyn til dette Forslag, af det Ministerium, fra hvem det er udgaaet, saa synes det at være Alt, hvad der i saa Henseende kan ønskes. Jeg skal ikke opholde mig ved de forskjelligte Bemærkninger, der iøvrigt ere fremkomne om Betjødningen af § 5, som jeg troer ikke kan misforstaaes, eller om, hvorvidt det er consequent, hvis Rigsdagen nu forkaster, hvad det to Gange har vedtaget. Derimod er der en Betænkellighed, som fra flere ærede Rigsdagsmænds Side er fremhævet, og som maaskee turde trænge til et Par Ord ogsaa fra Ministeriets Side, uagtet jeg troer, at det er gjendrevet af en af de ærede Rigsdagsmænd, der før havde Ordet; det er Spørgsmaalet om, hvad der vilde skee, dersom det nu foreliggende Lovforslag ikke bliver vedtaget. Naar en æret Landstingsmand i et tidligere Møde udtalte ligesom en Frygt, der laa paa ham og havde Indflydelse paa hans Stemme, idet der da vilde være et Mørke bagved med Hensyn til, hvad der da vilde skee, da fandt den ærede Landstingsmand, der idag først havde Ordet (Borgen), sig foranlediget til henpege herpaa, idet han formeente, at man havde ganske klart, hvad der saa forelaa, nemlig Kundgjørelsen af 28de Januar 1852. Naar man seer hen til alle de Forhandlinger, der i de sidste halvserde Aar have fundet Sted, siden Kundgjørelsen kom ud, og til de Forhandlinger, der fandt Sted, da Kundgjørelsen kom ud, saa vil man vistnok erkjende, at det er første Gang, en saadan Uttring er hørt i Rigsdagen, som denne, at naar man først var kommen tilbage til Forordningen af 28de Januar, saa var man kommen paa et klart Punkt. Det er meget langtfra, at man optog Forordningen saaledes, da den kom frem, og den hele forløbne Tid har viist, at man ingenstunde har kunnet sige, at nu var Standpunktet saaledes klareret, at man kunde føle sig beroliget. Derimod var der en anden æret Landstingsmand, den 1ste for 3die Kred (Drieser), som ikke blot sluttede sig i denne Henseende til den